

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z 1 kwietnia 2022 roku w sprawie I C 73/21 z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę:

- w punkcie 1 zasądono od pozwanego na rzecz powoda 1.032,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 listopada 2020 roku do dnia zapłaty;
- w punkcie 2 oddalono powództwo w pozostałej części;
- w punkcie 3 zasądono od powoda na rzecz pozwanego 572,44 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;
- w punkcie 4 nakazano pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi 319,44 zł tytułem zwrotu tymczasowo poniesionych wydatków;
- w punkcie 5 nakazano pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi 164,56 zł tytułem zwrotu tymczasowo poniesionych wydatków.

W świetle uzasadnienia wskazanego wyroku Sąd I instancji ustalił, że 3 października 2020 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd D. D. o numerze rejestracyjnym (...). Szkada w pojeździe została zgłoszona pozwanemu, który zarejestrował zgłoszenie pod numerem (...)–01. Sprawca zdarzenia w chwili wypadku miał zawartą z pozwanym umowę odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Następnie 6 i 13 października 2020 roku obaj współwłaściciele pojazdu upoważnili powoda do wystawiania na nich faktur bez podpisu i pobrania odszkodowania za szkodę. Nadto 6 października 2020 roku poszkodowani zawarli z powodem umowy cesji, na podstawie których przenieśli na rzecz powodowej spółki przysługującą im wobec pozwanego oraz sprawcy szkody wierzytelność z tytułu odszkodowania z polisy ubezpieczeniowej sprawcy szkody zarejestrowanej pod numerem (...)–01. Zgodnie z umową wraz z przeniesioną wierzytelnością na cesjonariusza przeszły też wszelkie związane z wierzytelnością prawa, w tym także roszczenia z tytułu opóźnień w zapłacie. Dziewiętnastego października 2020 roku jeden ze współwłaścicieli zawarł z powodem umowę zlecenia naprawy nr (...) przedmiotowego pojazdu.

Powód sporządził kalkulację naprawy, zgodnie z którą koszt naprawy uszkodzonego pojazdu wynosi 4.125,38 zł brutto. W kalkulacji uwzględniono stawkę za roboczogodzinę w wysokości 200 zł, koszty przyjęcia i obsługi szkody – 200 zł, koszty mycia i sprzątnięcia pojazdu – 160 zł, koszty dezynfekcji – 160 zł, koszty utylizacji materiałów – 50 zł, ustalono również współczynnik odchylenia współczynnika odchylenia na koszty materiałów lakierniczych na 121 %. Na taką sumę wystawiono fakturę. Termin płatności został określony na 5 listopada 2020 roku.

Uzasadnione koszty naprawy pojazdu w październiku 2020 roku, uwzględniając zastosowanie w naprawie części oryginalnych, części zamiennych z logo producenta pojazdu, przy stawce za roboczogodzinę na poziomie 200 zł netto, właściwej dla autoryzowanych serwisów naprawczych, wynosi 3.694,88 zł brutto.

Decyzją z 2 listopada 2020 roku pozwany przyznał odszkodowanie w wysokości 1.130,62 zł brutto. Wiadomością przesłaną pocztą elektroniczną 9 listopada 2020 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty 2.994,76 zł tytułem brakującej części wynagrodzenia z tytułu wykonania naprawy pojazdu, w terminie 3 dni. Decyzją z 20 listopada 2020 roku pozwany przyznał dopłatę do odszkodowania w wysokości 1.531,53 zł. Łącznie zatem przyznano odszkodowanie w wysokości 2.662,15 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym zważono, że zawierając umowę przelewu wierzytelności, powód wstąpił w prawa dotychczasowego wierzyciela, przysługujące mu wobec strony pozwanej z tytułu szkody w pojeździe powstałej na skutek zdarzenia z 3 października 2020 roku i należnego, a nie wypłaconego jeszcze odszkodowania. W

związku z powyższym powód może skutecznie realizować uprawnienia poprzedniego wierzyciela również w zakresie dochodzenia należności na drodze sądowej. Nie podzielono zarzutów co do wysokości stawki za godzinę pracy. Sąd Rejonowy odmówił jednak uwzględnienia na korzyść powoda pozycji opisanej jako koszt przyjęcia i obsługi szkody. Zwrócono uwagę, że powód wykonywał normalne czynności związane z przyjęciem pojazdu do naprawy, a nie przyjęciem szkody i prowadzeniem procesu jej likwidacji. (...) związana z przyjęciem pojazdu do naprawy jest oczywistą czynnością w procesie naprawy pojazdu bez względu na to, kto jest płatnikiem. Nie uwzględniono również kosztów mycia pojazdu. W opinii Sądu I instancji nieuzasadnione okazały się również koszty dezynfekcji wnętrza pojazdu, gdyż nie są to koszty związane z naprawą uszkodzeń, a także koszty utylizacji pozostałości po naprawie, jako koszty ogólne prowadzonej działalności, winny znaleźć odzwierciedlenie w stawce za godzinę pracy. Za zasadny uznano natomiast narzut 21 % na materiał lakierniczy.

O odsetkach za opóźnienie orzeczono uwzględniając iż termin płatności faktury – 5 listopada 2020 roku – przypadał na datę późniejszą aniżeli 31. dzień od zgłoszenia szkody, zatem przyjęto jako datę naliczania odsetek za opóźnienie 6 listopada 2020 roku.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono jako niezasadne.

Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, w przedmiocie kosztów orzeczono wedle zasady stosunkowego ich rozliczenia. Analogicznie orzeczono w przedmiocie nieuiszczonych kosztów sądowych.

Apelację od omówionego wyżej wyroku w zakresie jego punktów 2 – 4 wywiódł powód, działając przez swojego pełnomocnika w osobie adwokata, występującego również w I instancji. W apelacji zarzucono naruszenie prawa procesowego. Zdaniem apelującego doszło do naruszenia:

- art. 233 § 1 k.p.c.1, polegające na braku wszechstronnej oceny dowodu w postaci komunikatu Ogólnopolskiej Motoryzacyjnej Rady (...) z dnia 12 czerwca 2018 roku, a to przez niewzięcie pod uwagę przyczyn uwzględnienia danej liczby roboczogodzin na czynności związane z obsługą szkody, mycia i sprzątnięcia pojazdu po naprawie oraz utylizacji materiałów ujętych w omawianym komunikacie;
- art. 101 zd. I k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. polegające na ich niewłaściwym zastosowaniu przez nieuznanie, że powód wygrał sprawę w 86 % mimo dokonania przez pozwanego dopłaty odszkodowania 1.531,53 zł już po wniesieniu pozwu do Sądu, a zobowiązanie w tej części było wymagalne.

Z tych względów wniesiono o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda ponad kwotę zasądzoną w punkcie 1 wyroku również kwoty 430,50 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 6 listopada 2020 roku do dnia zapłaty, oraz o rozstrzygnięcie o kosztach procesu w obu instancjach.

W odpowiedzi na apelację pozwany, działając przez swojego pełnomocnika w osobie adwokata, występującego również w I instancji, wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od skarżącego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja okazała się zasadną wyłącznie w części dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Sąd Rejonowy nie dopuścił się wskazywanego w pierwszym zarzucie apelacyjnym naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Należy zauważyć, że Sąd I instancji nie pominął w swej ocenie dokumentu zaoferowanego przez powoda, jednakże przyjął jego ograniczoną moc perswazyjną. Komunikat Ogólnopolskiej Motoryzacyjnej Rady (...) jest pewnym głosem w toczącej się dyskusji na temat zakresu czynności, których koszty winny być refundowane w ramach obowiązku świadczenia z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody związane z ruchem tych pojazdów. Organizacja wydająca ten komunikat nie ma ustawowej pozycji reprezentanta wszystkich uczestników rynku ubezpieczeniowo-motoryzacyjnego. Nie sposób zatem bezkrytycznie przyjmować, że wyartykułowany w komunikacie pogląd jest wyrazem utrwalonego zwyczaju, co mogłoby mieć znaczenie normatywne

(art. 354 § 1 k.c.2). W konsekwencji oparcie się przez Sąd Rejonowy w tym zakresie na opinii biegłego, jest ze wszelkich miar prawidłowe. Powód ma oczywiście prawo do własnych przekonań w tym zakresie, lecz nie można im samym nadawać znaczenia dezawuującego ustalenia Sądu I instancji, oparte na wnikliwie przeprowadzonej, swobodnej ocenie materiału dowodowego zaofiarowanego przez strony.

W świetle powyższych uwag ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy są prawidłowe, ponieważ mieszczą się w granicach swobodnej – w przeciwieństwie do dowolnej – oceny przeprowadzonych dowodów jako spójne, logicznie powiązane z materiałem dowodowym, niebudzące wątpliwości w świetle życiowego doświadczenia oraz zupełne z punktu widzenia zakresu ustaleń niezbędnego do prawidłowego rozstrzygnięcia. Jako takie nie mogą być skutecznie zwalczane polemicznymi twierdzeniami apelującego. W konsekwencji Sąd Okręgowy przyjmuje owe ustalenia Sądu I instancji w całości za własne.

Sąd Okręgowy w obecnym składzie podziela natomiast zarzut co do wadliwego rozdzielenia kosztów procesu. W szczególności nie można w żadnej mierze podzielić poglądu pozwanego z odpowiedzi na apelację co do tego, jakoby trzydziestodniowy termin z art. 6 u.r.r.3, względnie przedłużony stosownie do art. 7 u.r.r., miał powodować wydłużenie trzydziestodniowego terminu z art. 14 ust. 1 u.u.o.4. Rola terminu z art. 6 i – odpowiednio – art. 7 u.r.r., jest zupełnie inna. Ma on dyscyplinować podmioty rynku finansowego w procesie rozpatrywania reklamacji, skutkując ustawowym przyjęciem rozpatrzenia reklamacji zgodnie z wolą klienta w przypadku jego przekroczenia (art. 8 u.r.r.). Termin ten nie wpływa zatem w ogóle na wymagalność roszczenia, którego dotyczy ewentualna skarga.

Przyjąć zatem należało, że pozwany przegrał co do $1.032,73 \text{ zł} + 1.531,53 \text{ zł} (\text{k. } 80) = 2.564,26 \text{ zł}$. Koszty procesu powoda wyniosły: 200 zł opłaty od pozwu, 900 zł opłaty adwokackiej, brak dowodu na uiszczenie opłaty skarbowej, łącznie 1.100 zł. Koszty procesu pozwanego to: 900 zł opłaty adwokackiej, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, ponieważ nie ma podstaw do 34 zł, albowiem substytucja nie jest niezbędnym wydatkiem, 500 zł wykorzystanej zaliczki; łącznie 1.417 zł. W tej sytuacji łącznie koszty procesu to: $1.100 \text{ zł} + 1.417 \text{ zł} = 2.517 \text{ zł}$. Zatem pozwany winien ponieść wedle zasady stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu (art. 100 zd. I k.p.c.): $2.517 \text{ zł} \times 2.564,26 \text{ zł} \div 2.994,76 \text{ zł} \approx 2.155 \text{ zł}$. Skoro poniósł 1.417 zł, winien zwrócić powodowi: $2.155 \text{ zł} - 1.417 \text{ zł} = 738 \text{ zł}$. Odsetki ustawowe za opóźnienie należą się powodowi od tej kwoty za czas po upływie tygodnia od doręczenia odpisu rozstrzygnięcia, gdyż orzeczenie Sądu Okręgowego w tym zakresie nie podlega już dalszemu zaskarżeniu (art. 98 § 1¹ k.p.c.).

Analogicznie należało zmienić rozstrzygnięcie w przedmiocie obciążenia nieuiszczonymi kosztami sądowymi (art. 113 ust. 1 u.k.s.c.5 w związku z art. 100 zd. I k.p.c.). Z ustalonych przez Sąd Rejonowy 484 zł pozwany winien ponieść, co jednak nie podlega zmianie wobec braku zaskarżenia: $484 \text{ zł} \times 2.564,26 \text{ zł} \div 2.994,76 \text{ zł} \approx 414 \text{ zł}$. Zatem powód winien ponieść: $484 \text{ zł} - 414 \text{ zł} = 70 \text{ zł}$.

Z tych wszystkich względów, a nadto wobec braku okoliczności skutkujących nieważnością postępowania, które winny być brane pod uwagę z urzędu, zmieniono zaskarżone orzeczenie w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu i nieuiszczonych kosztach sądowych (art. 386 § 1 k.p.c.), oddalając apelację w pozostałej części, w jakiej okazała się bezzasadną (art. 385 k.p.c.).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 391 § 1 zd. I k.p.c. Z uwagi na oddalenie apelacji w całości co do roszczenia głównego, za wygrywającego postępowanie apelacyjne uznano pozwanego. Na koszty postępowania apelacyjnego pozwanego złożyło się 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego według stawki minimalnej w postępowaniu apelacyjnym przed Sądem Okręgowym. Powód obowiązany jest zwrócić te koszty w całości pozwanemu.

1 Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (j.t. – Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.).

2 Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. – Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.).

3 Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (j.t. – Dz. U. z 2022 r. poz. 187 z późn. zm.).

4 Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (j.t. – Dz. U. z 2022 r. poz. 2277 z późn. zm.).

5 Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. – Dz. U. z 2022 r. poz. 1125 z późn. zm.).